

Regeringskansliet
Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen,
Enheten för inkomstskatt och socialavgifter

fi.remissvar@regeringskansliet.se

Stockholm den 1 november 2021

Kopia: andreas.hamren@regeringskansliet.se

SOU 2021:55 Mikroföretagarkonto – schabloniserad inkomstbeskattning för de minsta företagen (Fi2021/02553)

FAR har erbjudits tillfälle att lämna synpunkter över Finansdepartementets remiss *Mikroföretagarkonto – schabloniserad inkomstbeskattning för de minsta företagen (Fi2021/02553)*. FAR får med anledning av detta anföra följande.

FAR:s ställningstagande

FAR avstyrker ett införande av mikroföretagarkonto utifrån nuvarande förutsättningar, men ställer sig bakom det principiella initiativet – att ta fram ett förenklat företagarformat för de minsta företagen.

Generellt om utredningens förslag

Utredaren själv anser inte förslaget genomförbart med anledning av att en faktisk förenkling inte lär åstadkommas så länge gränserna för mervärdesskatt och reglerna kring bokföringsskyldighet lämnas oförändrade. Kan de förutsättningar som påpekas i utredningen förverkligas delar FAR utredningens mening att införandet av ett schablonbeskattat konto har goda möjligheter att innebära en förenkling för de mindre företagen. Systemet skulle sannolikt bidra till att det blir lättare för fysiska personer att ta kortare uppdrag för varierande uppdragsgivare, ett arbetssätt som i allt större utsträckning tilltalar vissa individer under olika delar av livet. Förslaget har potential att innebära en förenkling för såväl kontoinnehavare som betalare för tjänsterna, vilket förhoppningsvis skulle innebära att fler gör rätt för sig ur ett skatteperspektiv.

I nyligen framlagd budgetproposition för 2022, proposition 2021/22:1, finns med ett förslag om att höja omsättningsgränsen för mervärdesskatt till 80 000kr/år. Detta är fortfarande understigande den föreslagna gränsen enligt förslaget för mikroföretagarkonto, men ändå en väsentlig höjning jämfört med idag. Införandet av en omsättningsgräns på 80 000kr/år innebär därför redan där att det kan vara relevant att titta vidare på möjligheten att införa ett system med ett mikroföretagarkonto.

Fördelen med det föreslagna systemet är framförallt förenklingen, nackdelen kan vara att individen betalar en högre skatt än vad som varit fallet om inkomsterna tagits upp på annat sätt, i rätt inkomstgrupp och med beaktande av eventuella kostnadsavdrag. Ett införande av ett schablonbeskattat system så som det föreslås behöver kombineras med informationsinsatser, så att den som väljer ett

schablonbeskattat konto förstår att det är ett system som ligger sidledes med det ordinarie beskattningssystemet. Samtidigt kan en något för hög skattesats vara en överkomlig kostnad jämfört med den administrativa hanteringen av en enskild näringsverksamhet eller aktiebolag.

Även för en fysisk person som betalar för vissa slags tjänster är förenklingen påtaglig jämfört med att idag deklarerar betalningen i en arbetsgivardeklaration om mottagaren inte innehar F-skattsedel, vilket vi ser som en positiv följd effekt av förslaget.

För att exemplifiera hur kontot kan ha ett syfte redan för de förhållandevis små beloppen kan nämnas att det enligt Jordbruksverket finns över en miljon hundar i Sverige, och knappt 750 000 hundägare. Nästan lika många människor, ca 686 000 personer i juli 2021, uppbar enligt Pensionsmyndigheten garantipension, och det sammanlagda antalet pensionärer uppgår till ca 2,3 miljoner. Drygt 400 000 människor ansökte till en högskolekurs till hösten 2021 enligt Universitets- och högskolerådet. Flera av såväl pensionärerna som studenterna kan och vill dela vardagen med en hund, och en ersättning kan utgöra ett välkommet tillskott till hushållskassan. Idag finns inget enkelt sätt för en hundägare att ersätta hundpassaren utan att det blir en viss administrativ börda, medan ett mikroföretagarkonto skulle kunna vara ett enkelt alternativ för att göra rätt. Även individer som idag har svårt att komma in på arbetsmarknaden skulle genom kontot förhoppningsvis ges större möjligheter till kortare uppdrag som i sin tur kan leda till längre uppdrag, eller till och med anställningar.

I såväl utredning som särskilda yttrande ges uttryck för viss oro för felhantering av systemet, bland annat genom att fel inkomster avsiktligt eller oavsiktligt skulle komma att betalas till kontot. Utredningen föreslår att det införs regler som gör att all annan inkomst än sådan som faktiskt ska beskattas enligt kontot fortfarande är skattepliktig enligt inkomstskattelagen och att det därigenom säkerställs att beskattning sker. Det är ändå svårt att överblicka i vilken omfattning det i realiteten kommer vara möjligt att upptäcka felaktigheter. Kontrollinsatser kommer att behövas och det är viktigt att reglerna är tydliga i vem som bär vilket ansvar för en betalning som felaktigt hänförs till kontot.

Lön ska enligt förslaget inte vara en sådan inkomst som beskattas i det schabloniserade systemet. Gränsdragningen mellan vad som är lön kontra en uppdragsersättning kan dock många gånger vara svår att avgöra och det kan innebära att parterna gör en bedömning när uppdraget utförs och betalning erläggs, medan Skatteverket vid en senare kontroll är av en annan uppfattning. Sådana situationer bör i möjligast mån försöka förekommas.

Det kan heller inte uteslutas att möjligheten till att kontot skulle utnyttjas av de som i princip agerar som arbetsgivare men inte vill ta sig an de skyldigheter en anställning trots allt innebär. Genom att göra betalning till mikroföretagarkontot som enda alternativ för att ge uppdrag till en individ begränsar utbetalaren sitt arbetsgivaransvar på bekostnad av individens anställningstrygghet. Detta scenario föreligger principiellt redan idag med krav på egen verksamhet, men riskerar bli mer förekommande med den enklare form av egenföretagande som kontot innebär.

I avvägning till vilken förenkling kontot ska kunna leda till måste beaktas risker med förenklade regler, däribland också exempelvis risk för att kontot skulle kunna utnyttjas i penningtvättssammanhang. Överväganden kring detta framstår inte som något som har analyserats i större utsträckning i nuvarande förslag. Med ett förenklat system försvåras kontroll och ytterligare klargörande är önskvärt vad gäller hur ett system med mikroföretagarkonto kan samverka med regelverken mot penningtvätt, utan att enkelheten urholkas. Förslagsvis bör exempelvis endast elektroniska betalningar tillåtas till kontot. På så vis finns en spårbarhet och medlen kommer från källor som normalt redan genomgått någon form av kontroll.

Utöver att FAR, liksom utredaren, ser ett behov av parallella regeländringar för att systemet ska innebära en förenkling i praktiken anser vi alltså att det finns ett behov av ytterligare utredning av risker med kontot, vem som bär ansvaret för sådana och vad det innebär i praktiken. Är inte reglerna tillräckligt tydliga kan det i sig göra att systemet inte upplevs som en faktisk förenkling.

Oaktat att det finns delar som bör analyseras ytterligare ser FAR ändå positivt på införandet av ett regelverk. Genom att förenkla för fler individer att bli företagare uppmuntras entreprenörskap generellt, till nytta för samhället i stort. Med anledning av att förslaget avstyrks avstår FAR dock i nuläget från att ge mer detaljerade kommentarer till utredningen.

FAR

Michael Johansson
Ordförande i FAR:s remissgrupp - Skatt